

НАПРЯМ 3. ФІЛОЛОГІЯ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-300-5-22>

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АРАБСЬКИХ МЕДІА ТЕКСТІВ, ЯКІ ВИСВІТЛЮЮТЬ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ ВІЙНУ 2022 Р.

Андруцакі І. В.

*здобувач вищої освіти другого (магістерського рівня)
спеціальності 035.060 – Арабська мова і література та переклад,
французька мова*

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: Хамрай О. О.

доктор філологічних наук,

професор кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

Важливо не сприймати медіа-тексти у вигляді публікацій як просто онлайн версію друкованих газет. Медіа тексти мають певні характеристики цифрової епохи, а саме: гіпертекстуальність, мультимедійність та інтерактивність. Це три головні властивості на яких ґрунтується специфіка функціонування мережових ЗМІ в цілому і, відповідно, медіа текстів. Мультимедійні інструменти зазвичай представлені яскравим високоінформативним інтерфейсом головної сторінки каналів новин. В самих медіа-текстах знаходимо анімаційну графіку, фото, відео, аудіоматеріали і аудіо-версію тексту. У такий спосіб матеріал розкриває унікальний потенціал, представлений у новій динамічній формі.

Художніми особливостями медіа-текстів є використання фразеологізмів, кліше, сталих загальноприйнятих виразів, термінів, скорочень, неологізмів та екзотизмів. Прикладом використання таких художніх засобів є публікації сучасних українських ЗМІ. Під час війни в Україні з'явилися нові слова – неологізми, які широко використовуються в медіа-текстах. Це назви озброєння, військової техніки, мережових технологій, що використовуються під час війни. Прикладом таких слів є «байрактар», «джавелін» «хаймарси», «іскандер», «SWIFT», «старлінк». Ці неологізми утворилися шляхом транскрибування українською англійських термінів.

Тема аналізу національних особливостей функціонально-стилістичних параметрів публіцистичного арабського тексту мало опрацьована як арабськими лінгвістами, так і закордонними. Тобто, ми можемо спостерігати повільний розвиток арабських стилістичних проблем в аспекті внутрішньо-системного дослідження стилів арабської мови та в питаннях міжсистемного вивчення як стилістичного аспекту у типологічному дослідженні арабської мови.

Під час перекладів медіа тексту арабською мовою необхідно зрозуміти до якого типу тексту він належить, яка мета цього повідомлення та які основні мовні засоби були використані в оригіналі. Як правило, в текстах публіцистичного стилю відтворюється конкретна інформація та майже повністю відсутня «фонова» інформація, яка потребує додаткової інтерпретації. Тобто, можна виділити загальний настрій тексту, але за умови акцентування автором певних емоційних лексичних одиниць, які він використовував. Арабський публіцистичний стиль характеризується наявністю багатьох повторів певних фактів чи наявністю посилань на джерела та іноді зустрічається додаткова інформація.

Ще однією особливістю публіцистичного стилю арабських текстів є специфічне викладення послідовності подій. Наразі існує три найбільш поширених варіанта викладу інформації щодо певної події, використовуючи публіцистичний стиль написання, в арабській мові:

1) послідовність викладу відображає реальну динаміку подій про які йде мова: розповідь починається із найбільш віддаленого моменту по часу (минулими подіями, які передували описуваному явищу) і закінчується теперішнім часом, коли подія настала чи про неї повідомили;

2) виклад матеріалу починається із актуальної ситуації, але потім автор повертає читачів до періоду початку явища, про яке йде мова;

3) відбувається викладення інформації про події, які відбуваються одночасно (тобто є актуальними на момент публікації), але додаткова інформація щодо них групується згідно певних характеристик (наприклад, із посиланням на різні джерела інформації).

Однією із особливостей публіцистичного стилю тексту, що викладається арабською може бути викладення інформації негативного характеру досить поверхнево. Це може бути пов'язано із світоглядом, що мають мусульмани: віра в силу слова та прагнення не розповідати погані новини, щоб не накликати біду. Тобто, іноді в тексті щодо якихось небажаних подій може використовуватися фразеологізм. Також допускається використання розмовної мови як в медіа текстах, так і у виступах політиків східних країн. Сучасний публіцистичний текст може включати розмовні ідіоми. Але в більшості випадків, це скоріше виняток. Якщо під час написання медіа тексту використовується

«непряма» реклама (коли просто рекомендується якийсь ресурс чи є посилання на певне джерело, що пропонує комерційні послуги), тоді може застосовуватися не арабська літературна мова в тексті, а розмовна.

Під час написання медіа текстів відбувається деяке комбінування стилів мовлення. Домінуючим стилем є публіцистичний (інформування про подію) з елементами наукового (логічне доведення тверджень у тексті), художнього (використання експресивної лексики), розмовного (текст іноді будується у формі діалогу) та офіційно-ділового (посилання на статистичні дані чи довідкові матеріали). Також існує хронотоп медіа текстів, що визначається співвідношенням описуваної події до реального часу і «подвійного» простору – реального (коли відбувалася подія, де і коли було згадування про подію, посилання на джерело першої публікації) і соціального (використання актуальних часу термінів і соціальних понять).

В результаті роботи визначено, що в медіа текстах ОАЕ використовується публіцистичний стиль написання, тексти не перевантажені спеціальними військовими термінами та є політично «нейтральними». Випадки використання цитування теж зафіксовано, але все ж частіше використовувалися саме словосполучення, вирази, які бралися із промов певних політичних діячів, іноді – повне цитування.

Особливістю медіа текстів ОАЕ є їхня стриманість щодо надання прогнозів. Медіа тексти Катару активно використовують «нейтральну» політичну лексику із застосуванням військових спеціальних термінів та широко використовують власні назви під час опису військових подій. Основний стиль викладу матеріалу – публіцистичний.

Особливістю медіа текстів Катару є використання в публікаціях спеціальних військових термінів: літаки, гелікоптери, безпілотники, зенітно-ракетні комплекси, танки та іншої бронетехніки, реактивні системи залпового вогню, польова артилерія та міномети та спеціальні військові автомобілі.

Під час написання медіа текстів Єгипту журналісти широко використовують спеціальні військові терміни, повне цитування, застосування фразеологізмів та експресивної лексики. Особливістю медіа текстів Єгипту є те, що в них приділяється велика увага саме опису військової техніки, її технічним характеристикам.

Література:

1. Najim Kassim H. Logical Semantic and Figurative Modeling of Phraseological Units in Arabic. *Journal of the College of Languages*. 2021. № 43.
2. Akhbar Al Arab. URL: www.alarab.com/Article/1039922
3. Al-Ittihad. URL: <https://www.alittihad.ae/>

4. Qatar News Agency. URL: <https://www.qna.org.qa/ar-QA>
5. Український правопис. Київ : «Наукова думка», 2019. 392 с.
6. Яцимирська М. Г. Культура фахової мови журналіста. Львів : ПАІС, 2004. 332 с.
7. Печеранський І., Васкул Х. Сучасний медійний дискус та роль в ньому журналістського розслідування. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. 2018. № 2. 22–28 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-300-5-23>

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ СУБМОВИ АГРОТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА ПРИКЛАДІ ІНСТРУКЦІЙ ДО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ)

Ващенко К. О.

*здобувач вищої освіти другого (магістерського рівня)
спеціальності 035 – Філологія*

Національний університет біоресурсів і природокористування України

*Науковий керівник: **Ольховська Н. С.***

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри іноземної філології і перекладу

Національний університет біоресурсів і природокористування України

м. Київ, Україна

У лінгвістиці не існує чіткого розрізнення між науковими та технічними документами, тому вони обробляються за однаковими індикаторами.

Тексти і дискурси в науково-технічній сфері мають багато спільного. Є питання щодо того, що є основним в наукових та технічних матеріалах – усне або письмове мовлення. Однак наукова та технічна література дають перевагу письмовому мовленню. Науковий дискурс включає специфічні елементи, такі як визначення, доведення, аргументація, виклад та повторення. І до науково-технічних текстів відносяться:

– власне науково-технічні напрацювання, тобто, продукт наукового досягнення та технічних винаходів;

– науково-технічні ресурси для освіти (підручники, довідники і т. д.);